

UNIVERSITETI I PRISHTINËS

Fakulteti i Shkencave të Aplikuara të Biznesit - Pejë

PLANPROGRAMI MËSIMOR – SYLLABUS

<i>Niveli i studimeve</i>		BACHELOR	<i>Departamenti</i>	MTH	<i>Viti akademik</i>	2010/2011	
LËNDA		EKOLOGJI (EKONOMIKE)					
<i>Viti</i>	II	<i>Statusi i lëndës</i>	E obliguar	<i>Kodi</i>	3203	<i>ECTS kredi</i>	6
<i>Semestri</i>	III						
<i>Javët mësimore</i>		15		<i>Orët mësimore</i>		<i>Ligjerata</i>	<i>Ushtrime</i>
						3	1
<i>Metodologjia e mësimi</i>		Ligjerata, ushtrime, punime seminarike, konsultime, teste, raste studimi, detyra					
<i>Konsultime</i>		Një orë para dhe një orë pas ligjëratave					
<i>Mësimdhënësi</i>		Ariane ELEZAJ		e-mail	arianaelezaj@yahoo.com		
				tel.	044 159 661		
<i>Asistenti</i>		Merita Begolli		e-mail	Merita_dauti@hotmail.com		
				tel.	044 732 880		

Qëllimi studimor dhe përmbajtja e lëndës	Përfitimet e studentit
<p>Qëllimi i lëndës është njohja e studentëve me sistemet ekonomike dhe ekologjike përbrenda sistemit të zgjeruar ekosocial. Rëndësinë dhe mbrojtjen e mjedisit jetësor, pasi që mbrojtja e mjedisit jetësorë po bëhet kërkesë gjithnjë e më e madhe për mbijetesën e civilizimit njerëzorë.</p> <p>Përdorimi i parimeve ekologjike krijon mundësi për drejtim më efikas të zhvillimit shoqëror në veçanti të atij ekonomik duke krijuar resurse njerëzore të cilat merren me zgjidhjen e problemeve të avansimit dhe mbrojtjes së mjedisit.</p> <p>Përveq kësaj, menaxhimi i mjedisit nga faktori njeri ka parasysh vetëdijësimin se, natyra asgjë nuk jep falas dhe në sasi të pakufizuar.</p> <p>Përvetësimi i këtij programi mësimor, ju mundëson studentëve të përfitojnë në ngritjen e aftësive të tyre për studimet e mëtejme profesionale pranë departamentit të turizmit dhe hotelerisë në FSHAB në Pejë.</p>	<p>Njohuritë:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuptimi i rëndësisë së natyres dhe parimeve themelore mbi mbrojtjen e mjedisit jetësor. • Kuptimi i bashkëveprimit reciprok të turizmit dhe mjedisit. • Njohja e aspektit social dhe ekonomik në ekologji. • Kuptimi i faktorëve kyq të ekologjisë • Aktivitetet bashkohore të menaxhimit ekologjik • Vetëdijësimi për mbrojtjen e mjedisit jetësor. • Njohimi me problemet globale të mjedisit <p>Aftësitë:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplikimi i njohurive për mjedisin , planifikimin, organizimin dhe menaxhimin ekologjik të tij në praktikë. • Aplikimi i njohurive themelore për hulumtimin dhe zhvillimin e turizmit në kushtet e zhvillimit ekonomik të Kosovës. • Zgjidhjen e problemeve konkrete në praktikë

Metodologjia për realizimin e temave mësimore:		
<ul style="list-style-type: none"> • Prezantimi i temës mësimore në Power Point • Rast studimi apo detyrë (për orën e ushtrimeve) lidhur me temën e ligjëruar • Përsëritja e temës paraprake nga grupi i caktuar i studentëve, analiza dhe diskutime 		
Kushtet për realizimin e temës mësimore:		
<ul style="list-style-type: none"> • Salla e pajisur me kompjuter dhe projektor 		
Mënyra e vlerësimit të studentit (në %) :		
<ul style="list-style-type: none"> • Vijimi i ligjëratave 0-5% • Aktiviteti 0-5% • Punimi seminarik 0-10% • Testi I 0-10 % • Testi II 0-10% • Provimi përfundimtar 0- 50% • Pjesëmarrja në ushtrime 0 - 5% • Puna grupore në detyra dhe raste studimi 0- 5% 	Vlerësimi në %	Nota përfundimtare
	91-100	10 (dhjetë)
	81-90	9 (nëntë)
	71-80	8 (tetë)
	61-70	7 (shtatë)
	51-60	6 (gjashtë)
	0-50	5 (pesë)

Obligimet e studentit:			
Ligjërata		Ushtrime	
<ul style="list-style-type: none"> Vijimi i ligjëratave Pjesëmarrja aktive në diskutime gjatë ligjëratave Punimi seminarik Pjesëmarrja në teste Provimi përfundimtar 		<ul style="list-style-type: none"> Pjesëmarrja në ushtrime Puna grupore në raste studimi dhe detyra Pjesëmarrja në diskutime lidhur me rastet e studimit 	
Ngarkesa e studentit për lëndën			
Aktiviteti	Orë	Ditë/Javë	Gjithsejtë
Ligjërata	3	15	45
Ushtrime	1	15	15
Punë praktike		-	-
Kontakte me mësuesit/konsulentët	1	15	15
Ushtrime në terren	-	-	-
Kolokviume, seminare	-	-	-
Detyra të shtëpisë	1	12	12
Koha e studimit vetanak	1	20	40
Përgatitja përfundimtare për provim	2	3	6
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final, etj.)	2	3	6
Projektet, prezentimet, etj.	2	2	4
Vërejtje: 1 ECTS kredi = 30 orë angazhim, p.sh. nëse lënda i ka 6 ECTS kredi studenti duhet të ketë angazhim gjatë semestrit 180 orë		Ngarkesa totale:	180

Java	Ligjërata		Ushtrime	
	Tema	Orët	Tema	Orët
1.	Tema: <ul style="list-style-type: none"> Studimi i shkencës së ekonomisë Koncepti i ekologjisë Koncepti-kuptimi i ekonomisë ekologjike Edukimi ekologjik dhe vetëdija publike Literatura: <ul style="list-style-type: none"> Murteza Ismaili & Bujar Durmishi " Shoqëria dhe menaxhimi i mbrojtjes së mjedisit" Hansruedi Muller. "Turizam i ekologjia" Literaturë e hartuar nga mësuesit 	3	Tema: <ul style="list-style-type: none"> Qasje të ndryshme lidhur me mjedisin (mjedisi dhe ndotja, mjedisi dhe planeti Tokë, ndotja dhe historiku i saj, evolucioni i ruajtjes së mjedisit, degradimi i mjedisit jetësor, vendet e pasura dhe të varfëra) Shembuj krahasues me mjedisin ku veprojmë dhe jetojmë Literatura: <ul style="list-style-type: none"> Murteza Ismaili & Bujar Durmishi " Shoqëria dhe menaxhimi i mbrojtjes së mjedisit" 	1
2.	Tema: <ul style="list-style-type: none"> Rritja ekonomike dhe zhvillimi ekonomik / shoqëror Matja e zhvillimit ekonomik Modelet e zhvillimit ekonomik Literatura: <ul style="list-style-type: none"> Murteza Ismaili & Bujar Durmishi " Shoqëria dhe menaxhimi i mbrojtjes së mjedisit" Literaturë e hartuar nga mësuesit 	3	Tema: <ul style="list-style-type: none"> Matja e zhvillimit ekonomik (treguesit, indikatorët, etj) Modelet e zhvillimit ekonomik (modelet e teorive bashkohore, modeli ekologjik-shembuj) Literatura: <ul style="list-style-type: none"> Murteza Ismaili & Bujar Durmishi " Shoqëria dhe menaxhimi i mbrojtjes së mjedisit" Literaturë e hartuar nga mësuesit 	1
3.	Tema: <ul style="list-style-type: none"> Faktorët e zhvillimit ekonomik Qasjet sociale dhe kulturore të zhvillimit ekonomik Literatura: <ul style="list-style-type: none"> Literaturë e hartuar nga mësuesit 	3	Tema: <ul style="list-style-type: none"> Raste studimore me shembuj nga strukturat e ndryshme sociale, kulturore, etj të popullatës. Literatura: <ul style="list-style-type: none"> Literaturë e hartuar nga mësuesit 	1
4.	Tema: <ul style="list-style-type: none"> Shoqëria dhe mjedisi Marrëdhënjet mes njeriut dhe mjedisit Vetëdija ekologjike 	3	Tema: <ul style="list-style-type: none"> Shoqëria dhe mjedisi 	1

	<p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> " Shoqëria dhe menaxhimi i mbrojtjes së mjedisit" Hansruedi Muller. "Turizam i ekologjia" 		<p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> " Shoqëria dhe menaxhimi i mbrojtjes së mjedisit" 	
5.	<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Etika dhe mjedisi jetësor Problemet ekologjike dhe etike Drejtësia si parim etik i mbrojtjes së mjedisit jetësor Zhvillimi ekonomik dhe ndryshimet strukturore <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> Murteza Ismaili & Bujar Durmishi " Shoqëria dhe menaxhimi i mbrojtjes së mjedisit" Literaturë e hartuar nga mësimdhënësi Hansruedi Muller. "Turizam i ekologjia" 	3	<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Shembuj nga praktika e ndermarrjeve kosovare <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> Murteza Ismaili & Bujar Durmishi " Shoqëria dhe menaxhimi i mbrojtjes së mjedisit" Literaturë e hartuar nga mësimdhënësi 	1
6.	<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bashkëveprimi reciprok i mjedisit dhe turizmit Mvarëshmeria ekonomike dhe ekologjike Rrezikimi i mjedisit jetësor <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hansruedi Muller. "Turizam i ekologjia" Murteza Ismaili & Bujar Durmishi " Shoqëria dhe menaxhimi i mbrojtjes së mjedisit" Literaturë e hartuar nga mësimdhënësi 	3	<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mvarëshmeria ekonomike dhe ekologjike Rrezikimi i mjedisit jetësor <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> Murteza Ismaili & Bujar Durmishi " Shoqëria dhe menaxhimi i mbrojtjes së mjedisit" Literaturë e hartuar nga mësimdhënësi 	1
7.	<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vlerësimi i parë <p>Literatura:</p>	3	<p>Tema: Ushtrime rreth vlerësimit të parë</p> <p>Literatura:</p>	1
8.	<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Efektet e turizmit mbi mjedisin natyror <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gorica K., Koja V. "Bazat e turizmit" 	3	<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Efektet e turizmit mbi mjedisin natyror Lidhja e turizmit me mjedisin <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gorica K., Koja V. "Bazat e turizmit" 	1
9.	<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Politika e mjedisit jetësor Globalizimi si dukuri dhe si proces shoqëror <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> " Shoqëria dhe menaxhimi i mbrojtjes së mjedisit" 	3	<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Instrumentet ekonomike të politikave të mjedisit jetësor <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hulumtim ne internet për politikat e mjedisit jetësor 	1
10.	<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rregulloret shtetërore dhe mjedisore <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> " Shoqëria dhe menaxhimi i mbrojtjes së mjedisit" Ligji mbi mbrojtjen e mjedisit, Republika e Kosovës Ligji mbi planifikimin hapsinor në Kosovë 	3	<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rregulloret shtetërore dhe mjedisore me theks në ligjet për mjedisin në Kosovë. <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> Shoqëria dhe menaxhimi i mbrojtjes së mjedisit" Ligji mbi mbrojtjen e mjedisit, Republika e Kosovës Ligji mbi planifikimin hapsinor në Kosovë 	1
11.	<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Agjencia e Kosovës për Mbrojtjen e Mjedisit Strategjia e zhvillimit të mjedisit në Kosovë/korrik 2004 <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> MPHMM-strategjia e mbrojtjes së mjedisit Plani i Kosovës për veprim në mjedis 2006-2010 	3	<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Agjencia e Kosovës për Mbrojtjen e Mjedisit (AKMM) <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> Material nga interneti për detyrat dhe veprimin e AKMM. 	1
12.	<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zhvillimi i NVM në Kosovë dhe ndikimi i tyre në mbrojtjet mjedisit <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> Literaturë e hartuar nga mësimdhënësi 	3	<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Faktorët kyq të ekologjisë <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hansruedi Muller. "Turizam i ekologjia" 	1

			•	
13.	Tema: <ul style="list-style-type: none"> Ndikimi i psikologjisë sociale në praktikën e mbrojtjes së mjedisit jetësor Samiti i Kopenhages Literatura: <ul style="list-style-type: none"> Shoqëria dhe menaxhimi i mbrojtjes së mjedisit" Material nga shtypi dhe interneti 	3	Tema: <ul style="list-style-type: none"> Ndikimi i psikologjisë sociale në praktikën e mbrojtjes së mjedisit jetësor , ne Kosove dhe rajon. Literatura: <ul style="list-style-type: none"> Shoqëria dhe menaxhimi i mbrojtjes së mjedisit" Material nga shtypi dhe interneti 	1
14.	Tema: Vlerësimi i dytë Literatura:	3	Tema: <ul style="list-style-type: none"> Ushtrime per vlerësimin e dytë Literatura:	1
15.	Tema: <ul style="list-style-type: none"> Përmbledhje e ligjeratave dhe debat mbi mbrojtjen e mjedisit në harmoni më aspektin e planifikimit hapsinor. Debat rreth projektit te termocentralit „Kosova e Re „ Literatura:	3	Tema: Literatura:	1

LITERATURA:	
<p>Literatura bazë: Murteza Ismaili & Bujar Durmishi " Shoqëria dhe menaxhimi i mbrojtjes së mjedisit", Tetovë 2006 Hansruedi Muller. Turizam i ekologjia, Zagreb 2004 Gorica K., Koja V. "Bazat e turizmit", Tiranë 2004 Literaturë e hartuar nga mësimdhënësi</p> <p>Literatura shtesë: Hansruedi Muller. Turizam i ekologjia, Zagreb 2004 Material nga shtypi dhe interneti Shoqëria dhe Mjedisi i saj, Qendra Rajonale e Mjedisit Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinorë, „Hulumtim“, Prishtinë, 2004 Michael S. Common, Sigrid Stagl, " Ecological Economics", Cambridge, 2005 Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinorë dhe Qendra Rajonale e Mjedisit për Evropën Qendrore dhe Lindore, "Plani i Kosovës për veprim në mjedisë 2006-2010“, Prishtinë 2006 Akademia e shkencave dhe e arteve e Kosovës. Tryezë shkencore. "Mjedisi i Kosovës - Resurset dhe faktori njeri", 2008. Biodiversiteti i Gërmisë. Vlerat dhe rreziqet që e kërcënojnë, Prishtinë 2002 Fauzi Skenderi, "Gjeografia turistike", Tetovë 2005</p>	
VËREJTJE:	
<ul style="list-style-type: none"> <i>Për çdo temë mësimore, studentët do të pajisen me materiale të nevojshme në gjuhën shqipe.</i> <i>Në fund të çdo ore mësimore, grupet e caktuara të studentëve do të angazhohen me detyrë apo rast studimi lidhur me temën e ligjëruar. Rezultatet e arritura nga ajo detyrë, grupet e studentëve duhet ti prezantojnë dhe t'i diskutojnë ato në orën e ushtrimeve.</i> 	

Vërejtje për studentin:	
<ul style="list-style-type: none"> Para së gjithash, studenti duhet të jetë i ndërgjegjshëm dhe të respektojë institucionin dhe rregullat shkollore Duhet të respektojë orarin e ligjëratave , ushtrimeve dhe të jetë i vëmendshëm në orën mësimore Është i obliguar posedimi dhe paraqitja e indeksit në teste dhe provim Gjatë hartimit të punimeve seminarike, studenti duhet ti përmbahet udhëzimeve të dhëna nga mësimdhënësi për realizimin hulumtues dhe teknik të punimit. 	